

نشریه‌ای برای پیوند هر چه بیشتر ایرانیان مقیم میشیگان و آگاهی از آنچه در خانه‌ی آنها می‌گذرد.

آموزگاران: پروانه نوروزی، نغمه احمدی، ناهید صنیعی-یحیایی،
مهدی یحیایی
با همیاری: پویان پورمؤحد، افروز انصاری پور

*****

خانه ایران میشیگان ویرایش و یا چاپ بخشی از نگارش‌های چاپ شده را از آن خود می‌داند. نگارش‌های چاپ شده بازگوینده دیدگاه نویسندگان است و فصل‌نامه در باره آن‌ها پاسخگو نیست. برگشت‌ها و پانوشت‌های نگارش‌ها تنها در نسخه الکترونیکی آورده می‌شود.

گروه نگارش فصل‌نامه خانه ایران
محمود معلمیان، کیهان نجم‌آبادی و خشایار فرهی

سخن نخستین

طراح شهر عشق، بی‌مزد و منت است
تنها برای او مطرح، محبت است.

شاد باشی، به همراه رقصی زیبا از چند "درنا"، پرنده‌هایی که
همانند بالرین‌های کارآزموده می‌رقصند و پیامهای شادی پیشکش
می‌کنند، برای ما رسید که با شما شریک می‌شویم:

"حال دلت که خوب باشه، آدم‌ها همه‌شان دوست داشتنی‌اند.

حال دلت که خوب باشه، می‌شوی هم بازی بچه‌ها و هم صحبت
بزرگ‌ترها.

حال دلت که خوب باشه، همه رنگها قشنگ و خوش رنگه.

حال دلت که خوب باشه، همه را قشنگ‌تر می‌بینی و همه تو را
قشنگ‌تر می‌بینن.

حال دلتون خوب خوب!

انجمن سرپرستی خانه ایران

آنچه گذشت

قبل از شروع گزارش در مورد برنامه‌های نوروزی امسال، انجمن سرپرستی
خانه ایران مفتخر است که بار دیگر توانست با استفاده از یاران داوخواه
خود و استقبال بی‌نظیر دوستان مقیم میشیگان این سنت‌های دیرینه را

PHOM

Persia House of Michigan

Address:

P.O Box 251002

West Bloomfield, MI 48325

Tel: (248)403-5605

WWW.persiahousemi.wildapricot.org

persiahouseofmichigan@yahoo.com

www.facebook.com/Iranianofmichigan

Persian School Location:

St. Stephen's Episcopal Church

5500 N. Adams Rd. Troy, MI

انجمن سرپرستی خانه ایران - بهار ۱۴۰۱

سالار: محمد حقگویی

سالاریار: مهدی یحیایی

گنجینه‌دار: فریده کیان

دیبران: فریبرز محمودی، طاهره قریشی

سرپرست دبستان: ناهید صنیعی-یحیایی

کارشناس ترجمه: محمود معلمیان

کارشناس موسیقی: مهری واقعی

سرپرست هموندی: ناهید صنیعی-یحیایی

سامانه‌گر: رکسانا دشتی تهرانی

سرپرست پیوندها: فریبرز محمودی

کارپردازی: فرخنده فراهانی، سهیلا هشترودی، کاظم اصفهانیان،

حسین کیان، اکبر واقعی، ناهید صنیعی-یحیایی، مهدی یحیایی،

حمید قریشی

سرپرست گروه تلگرام و اینستاگرام: توحید زرین قلمی

سرپرست فیس‌بوک: کتابون بهرامی

متاسفانه خوراکی‌ها پس از مدتی تمام شدند و ما ضمن پوزش قول دادیم که در برنامه سیزده بدر جبران کنیم. از این کمبود که بگذریم بسیار خشنود هستیم که روز دلپذیری را در کنار شما خوبان سپری کردیم و به قول معروف هم فال بود و هم تماشا، بخصوص که لاله‌رخ همایونفر هم برای شرکت کنندگان فال قهوه می‌گرفت.

سیزده بدر:

پیک‌نیک سیزده بدر هم در شهر تروی و در سالن گرم و با شرکت تعداد زیادی از دوستان با شادی برگزار شد. باز هم با سپاس فراوان از مهمانان به ویژه از کمک یارانی که سهم بزرگی در بوجود آوردن این روز خاطره‌انگیز داشتند، برنامه با خوش‌آمدگویی دکتر ناهید صنیعی-یحیائی به نمایندگی از انجمن سرپرستی خانه ایران شروع شد و با سخنرانی آقای صناعی در مورد مراسم نوروز ادامه پیدا کرد، در اینجا از ایشان بسیار سپاسگزاری می‌کنیم. بار دیگر بزرگ و خردسال دست بدست هم دادند و با آهنگهای زیبا و شاد ایرانی به رقص و پایکوبی پرداختند. لازم به یادآوری است که آقای همایون میثاقی در باره کلاسهای مجانی رقص در خانه ایران روشن‌گری کردند.

با موفقیت برگزار کند. صمیمانه از همگی دوستان مهربان انجمن سرپرستی و به ویژه داوخواهان گرمی که ما را در این برنامه‌ها یاری دادند سپاسگزاری می‌کنیم. اسامی این دوستان گرانقدر به ترتیب از این قرار است:

آقایان: اصفهانیان، دکتر پورموحد، دکتر زرین قلمی، سیناکی، مهدی و رایان فرامرزیور، دکتر محمودی و دکتر یحیائی.

مهربانان: دکتر بهلوری، تهرانچی، دکتر صنیعی-یحیائی، رکسانا دشتی تهرانی، علوی، فراهانی، شمسی و سوگند فرامرزیور، کیان، گلشن و هشترودی، همچنین با سپاس از همکاری صمیمانه دوستان هنرمند باقری، مریم حسینی، الهه عزیزی، زهره قربانی، نگار قنبری و همچنین رستوران کاسپین.

از آنجایی که اهداف انسانی و فرهنگی همیشه مد نظر خانه ایران بوده، این بار هم بر آن شدیم که مبلغی از فروش هر دو برنامه را به قربانیان اوکراین پیش‌کش کنیم. ناگفته نماند که پیش از نوروز نیز کمک مالی از سوی خانه ایران برای هم‌میهنان نیازمند در کشور عزیزمان ایران ارسال گردیده است.

بازار نوروزی :

برنامه بازار نوروزی امسال خانه ایران بعد از زمانی بیش از دو سال انتظار خوشبختانه در گردهمایی و با شرکت بسیاری از دوستان در روز ۱۳ مارچ در شهر تروی میشیگان برگزار شد. استقبال شایان یاران قدیمی و دوستان جدید خانه ایران که شامل مهمانان امریکائی و افغانی هم می‌شد باعث خرسندی همگان شد. در روز برفی ولی در محیطی گرم و شاد همراه با موزیک همگی ضمن خریدهای نوروزی دیداری هم با دوستان خود تازه کردند و همچنین خوراکی‌های خوشمزه را نوش جان کردند.

معاوره عرضه کند بدون شک کسی که در ادبیات کلاسیک ایران دست دارد به خوبی می‌داند که این کلمات را چگونه باید شکست تا خلی در شعر بوجود نیاید، به همین دلیل با سرودن ترانه‌ی "گل اومد بهار اومد" که با شکستن کلمات همراه بود، موفقیت بسیار زیادی بدست آورد. ترقی رمز ماندگاری این ترانه را در اصالت و شیوایی آهنگ، تازگی مضمون، تلفیق و پیوند شعر با ملودی‌های مناسب می‌داند که بازگوکننده‌ی حالات و نیازهای عاطفی و اخلاقی مردم زمان خود است. **حسین علی ملاح**، پژوهشگر، موسیقیدان و آهنگساز و نوازنده که بیشترین دوران زندگی‌اش را صرف اعتلای هنر موسیقی کرد و آثار ارزشمندی در این زمینه از خود بر جای گذاشت (فرهنگ سازها)، در باره‌ی ترقی می‌گوید: "او در سرودن ترانه‌ها توجه خاصی به مضمون شعر دارد ترانه‌هایش در قالب تغزل آموزنده است و زمان در آن منعکس است" در روزگار ما شاید به توان گفت که ترانه بیش از هر هنر دیگری در میان مردم رایج است و موثرترین وسیله ارتباطی بشمار می‌آید. اگر از **شیدا، عارف و بهار**، بنیان‌گذاران ترانه‌سرایی نوین درصد سال گذشته بگذریم، باید گفت که ترانه‌سرایی سالیان دراز راهی یکنواخت و بی‌فراز و نشیب را می‌پیمود که هیچگونه دگرگونی در آن رخ نمی‌داد به باور **منوچهر همایون پور**، خواننده سنتی، کلمه‌های عشق و دل بیشترین مورد استعمال را در سروده‌ها داشتند ولی به زشت‌ترین صورت‌ها از این واژه‌های زیبا استفاده می‌شد به هر حال این ترانه‌ی دلنشین و زیبا از ساخته‌های **مجید وفادار**، آهنگساز معروف است که از او آهنگ دلنشین و معروف "مرا ببوس" را با صدای گل‌نراقی بیشتر شنیده بودیم این آهنگ با صدای نرم و مخملی پوران در سال ۱۳۳۶ و در دستگاه سه‌گاه اجرا شد.

در اینجا از دوستان گرامی خانم سهیلا بوجاری و آقای سیروس حسن زاده سامانی بسیار سپاسگزاریم که مسئول موزیک آن روز بودند و شادمانی و سرور زیادی را برای جشن ما به ارمغان آوردند. همان طوری که قول داده بودیم خوراکی‌های خوشمزه این دفعه به فراوانی در اختیار مهمانان گرامی بود و نوش جان کردند. همچنین قرعه کشی دو عدد کارت بعنوان کادو برای مهمانان و با هدف کمک به آواره‌گان اوکراینی توسط دکتر مهدی یحیائی صورت گرفت. هیچ پایانی زیباتر از این نبود که دوست مهربان خانم مریم ولیچ همه را با صدای دلنشین خود و با آهنگ نوروز هاید همه را سرمست کردند. با سپاس فراوان از ایشان که خاطره شیرینی برای دوستان و یاران خانه ایران به جا گذاشتند و به امید دیدار در برنامه‌های آتی خانه ایران باز هم سال نو بر شما فرخنده باد. با مهر و ارادت،

ناهید صنیعی-یحیائی و انجمن سرپرستی خانه ایران

پیوند شعر و موسیقی

وقتی نوروز می‌آید و گل‌های محبت را شکوفا می‌سازد، خلق را به جلوه‌های زندگی فرا می‌خواند **بیژن ترقی** شاعر شیرین سخن و قریحه پرداز، او که در ترانه‌هایش با برگ‌ها سخن می‌گوید، همچنان به دنبال نوآوری است و کوشش می‌کند تا با شکستن کلمات، ترانه‌ها را به زبان

بیژن ترقی

گل اومد بهار اومد میرم به صحرا
عاشق صحرا میم به نصیب و تنها
دلبر میم سیکر کردن بلورم / آه...
عید اومد بهار اومد من از تو دورم
گریام از این سفرای گلخارم /
از سفر طوق طلا برات میارم /
دلبر میم سیکر کردن بلورم / آه...
عید اومد بهار اومد من از تو دورم
(ز تو خواهم) ۲۰ عید عشقی که بتی وفا کنی یادمانی

فرح‌دخت عباسی طاقانی (پوران شاپوری)، خواهرزاده‌ی بانو روحبخش خواننده دیگر آن زمان و بازیگر برخی از فیلم‌های فارسی قبل از انقلاب بود. او در سال ۱۳۱۲ خورشیدی، در خانواده‌ای هنرمند در تهران دنیا آمد که پس از پایان تحصیلات دبیرستانی به هنرستان عالی موسیقی رفت و به فراگیری موسیقی سنتی و یادگیری فنون آواز و ترانه نزد عباس شاپوری (نوازنده و آهنگساز) پرداخت. پوران صفحاتی از آوازهای خود را با نام مستعار "بانو ناشناس" انتشار داد. او بعدها با عباس شاپوری ازدواج کرد و با نام پوران شاپوری خوانندگی در رادیو را (۱۳۳۱) آغاز کرد گرچه صدای پوران چندان وسیع نبود، اما تصنیف‌ها را با گرمی و لطافت خاص می‌خواند، بطوریکه حبیب‌الله بدیعی آهنگساز و موسیقیدان نامدار، پوران را برترین خواننده‌ی تصنیف در ایران می‌دانست. زندگی مشترک پوران و عباس شاپوری پس از هفت سال به جدایی کشید و پوران سالها بعد با حبیب‌الله روشن زاده مفسر ورزشی ازدواج کرد و با نام هنری پوران به فعالیت خود ادامه داد. فعالیت پوران تا قبل از انقلاب اسلامی ادامه داشت. پوران برای یک دهه و شاید هم بیشتر یکی از بی‌رقیب‌ترین خوانندگان زن در ایران بود. سبک او بیشتر موسیقی سنتی و پاپ ایرانی بود و با خوانندگان بسیاری مانند ویگن، عارف، منوچهر سخایی و ایرج ترانه‌های دو صدایی اجرا کرد. خواهر پوران همسر آهنگساز برجسته و سرشناس ایرانی انوشیروان روحانی است.

پوران پس از انقلاب به آمریکا مهاجرت کرد ولی پس از چندی به ایران بازگشت و سرانجام در سال ۱۳۶۹ در اثر ابتلا به بیماری سرطان در تهران درگذشت. مزار او در امامزاده طاهر کرج است. بعضی از آهنگ‌های پوران توسط خوانندگان دیگر بازخوانی شده‌اند که از همه معروف‌تر: "شب بود بیابان بود" است که توسط فرخزاد بازخوانی شد. روح هر دو شاد. از فیلم‌های معروف او می‌توان: "ستارگان می‌درخشند"، "آقای قرن بیستم"، "عمو نوروز" و "بی‌قرار" را نام برد.

پوران از ازدواج اول خود با عباس شاپوری یک فرزند به نام شهریار و دو فرزند به نام‌های امید و آرزو از همسر دوم خود دارد.

معروف‌ترین ترانه‌های پوران:

"تک‌درخت"، آهنگساز: عباس شاپوری - شاعر: نواب صفا.

"نیلوفر"، آهنگساز: عباس شاپوری - شاعر: نواب صفا.

"عقرب زلف کجست" که شعر و آهنگ از شیدا است.

"گل اومد بهار اومد"، آهنگ از مجید وفادار، شعر از بیژن ترقی.

نخبگان معاصر

زندگی‌نامه (۱۲۸۱-۱۳۷۱)

محمود حسایی یکی از بزرگترین دانشمندان و ازدایان (نوابغ) ایران در سده بیستم به شمار می‌رود چنانچه او را "پدرفیزیک ایران" نامیده‌اند. در سال ۱۲۸۱ در تهران چشم به جهان گشود. پدر و مادرش از شهرنشینان تفرش بودند. چون پدر بزرگ او زمانی سفیر (سفیر) ایران در بغداد بود، در چهار سالگی همراه خانواده‌اش برای دو سال در آنجا زیست.

درشش سالگی به دمشق و در هفت سالگی به بیروت رفت و در دبستان کشیش‌های فرانسوی آن شهر زبان فرانسه را آموخت. در همان زمان ادب فارسی و آموزه‌های دینی را نزد مادرش فرا گرفت. سپس آموزش دبیرستانی را در دانش‌سرای (کالج) امریکایی همان شهر به پایان رساند. در ۱۷ سالگی دانش‌نامه (لیسانس) ادب و دانش را از دانشگاه امریکایی بیروت و در ۲۰ سالگی دانش‌نامه مهندسی راه و ساختمان را از دانشکده مهندسی همان جا دریافت کرد. حسایی آموزش‌های پیشرفته خود را در رشته ستاره‌شناسی، زیست‌شناسی، انگارش (ریاضیات) و بخشی از پزشکی را در دانشگاه امریکایی بیروت نیز به پایان رسانید. سپس در یک هنبازی (شرکت) راه‌سازی فرانسوی در لبنان به کار پرداخت. چون هوش و شایستگی جزیک (استثنایی) او را دریافتند، برای آموزش‌های پیشرفته به فرانسه فرستادند.

محمود در سال ۱۳۰۵-۱۳۰۳ خورشیدی دانش‌نامه مهندسی کهرُبا (برق) را از دانشکده "اکول سوپریور دو الکتریسیته" و "کان‌شناسی (معدن شناسی)" را از آموزشگاه نامی کان‌شناسی پاریس دریافت نمود. سپس در

از چمن هاگر گذشتی یاد من کن ا

گر شنیدی سرگذشتی یاد من کن ا

دلبرم پیکر کردن بلورم / آه... آه...

عید اومد بهار اومد من از تو دورم

گل اومد بهار اومد میرم به صحرا ا

عاشق صحرا ایم بی نصیب و تنها ا

خوش ادا بلا شیرین ز بونغم آه... آه...

مانده ام دور از تو و از آشیانم

آشیانم را گل خورد و گرفته ا

سبز از هر گوشه تا زانور گرفته ا

گریام از این سفرای گلخوارم / آه... آه...

از سفر طوق طلبات می آرم

(ز تو خواهم) ۲۰ عهد عشقی که بتی وفا کنی یاد ما کنی

از چمن هاگر گذشتی یاد من کن ا

گر شنیدی سرگذشتی یاد من کن ا

گریام از این سفرای گلخوارم / آه... آه...

از سفر طوق طلبات می آرم

با برداشت از کتاب‌های: مردان موسیقی سنتی ایران، هزار آوا، چشم‌انداز موسیقی سنتی ایران و یادداشت‌های پراکنده‌ی خودم.

با درود و سپاس به شما عزیزان، بهاری زیبا و دلپسند را برایتان آرزو دارم.

مهری دشتی واقعی

بازگشت به ایران

این دانشمند بزرگ، در سال ۱۳۰۶ به ایران آمد. پس از بازگشت به میهن، گام‌های بسیار بلندی در نوسازی دانش، فرهنگ، فرساخت (صنعت)، پزشکی، زبان پارسی، بنیاد دانشگاه تهران و برنامه‌های بسیار دیگری را، در راه پیش بردن ایران به سوی دانش و فناوری سده بیستم برداشت. دکتر حسابی در ایران در وزیری راه و ترابری (وزارت فواید عامه) با برنامه مهندس راه‌سازی به کار گماشته شد. پس از گذشت یک سال آموزشگاه مهندسی را بنیاد کرد. سپس نقشه ساختمانی راه کرانه‌های سراسری بندرهای خلیج فارس، از بوشهر تا بندر لنگه را پدید آورد. او جزو گروهی بود که در ملی شدن هنبازی (شرکت) نفت کوشید و نخستین سالار آن گردید. در زمان دکتر مصدق و در سال ۱۳۳۰ خورشیدی به وزیری فرهنگ برگزیده شد. پس از آن به مهستان (مجلس سنا) راه یافت. او با پیمان نامه ننگین کنسرسیوم و کاپیتولاسیون و نیز با هموندی ایران در پیمان سنتو، سخت نیسان (مخالف) بود.

حسابی - واپسین روزهای زندگی در بیمارستان ژنو

این پدر فیزیک و دانشمند بزرگ ایران در شهریور سال ۱۳۷۱.ش (سپتامبر ۱۹۹۲م) در بخش بیماری‌های دل بیمارستان شهر ژنو (سوئیس) درگذشت و به درخواست خویش در شهر پدری خود تفرش، به خاک سپرده شد. در تهران، به پاس بزرگداشت او، موزه‌ای از کارها و یادگارهایش در خانه‌ای که می‌زیست پدید آوردند.

به درستی چگونه یک مرد توانست در زمانی کوتاه این همه کارهای بزرگ و شگفت‌انگیزی را برای میهنش انجام دهد؟ بی‌گمان واژه و نام ازدا (نابغه) و بی‌همتا شایسته و برازنده اوست.

کان‌های آهن شمال فرانسه و کان‌های زغال سنگ استان "سار" آن کشور به کار پرداخت. در بیست و پنج سالگی دکترای فیزیک را به پاس پژوهش او در "هوشندگی یاخته‌های شید-کهربی" Sensitiveness of Photoelectric cells (حساسیت سلول‌های فتوالکتریک)، از دانشگاه سوربن فرانسه به دست آورد.

در سال ۱۹۶۵ بالاترین نشان دانشیک (علمی) فرانسه را Commandeur de la Legion d'honneur "کموندور دولا لژیون دوآنور" که پایه‌گذار آن ناپلئون بوناپارت بود، دریافت کرد. سپس در دانشگاه "پرینستون" آمریکا با سرپرستی دانشمند نامی جهان، آنیشتاین، آنگاره (تئوری) "ناپایان بودن اتم‌ها" "The model of Infinitely extended particles" و گذرشد (نور) از کنار ماده را پدید آورد. از آنجا برای پایا (ثابت) نمودن آنگاره‌های (فرضیه‌های) خود در دانشگاه نامی شیکاگو (آمریکا) پژوهش‌هایش را دنبال نمود و هموند (عضو) انجمن بنیاد اتمی آن دانشگاه گردید. سرانجام دانشنامه‌های ویژگی (تخصصی) در پنج رشته را در بر گرفت: ادب، مهندسی مدنی، مهندسی مکانیک، انگارش (ریاضیات)، مهندسی کهربا (برق) و مهندسی کان. او در جنگ (مجله) دانش آمریکا Science مرد سال ۱۹۸۹ شناخته گردید.

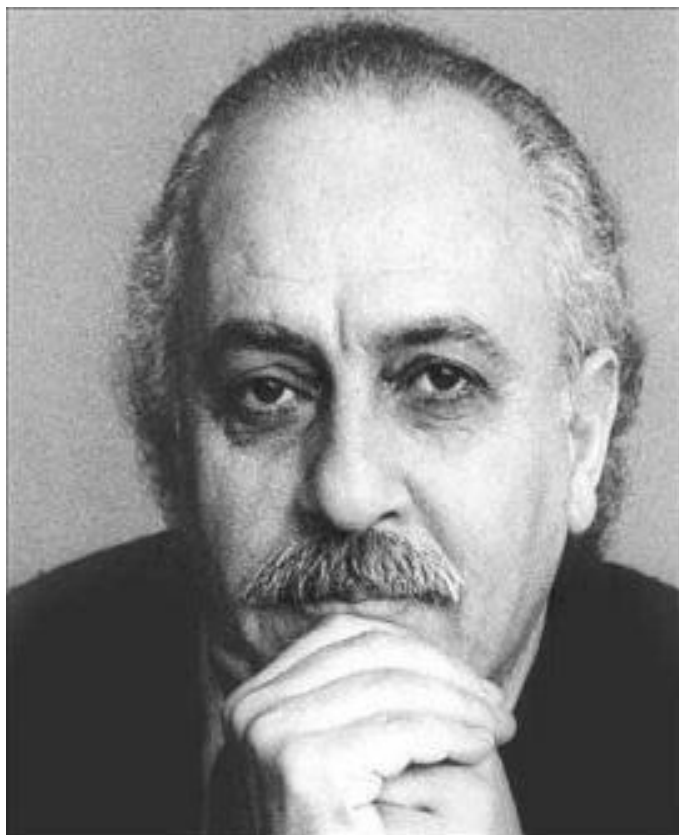
حسابی، یکی از پنج شاگردان برجسته آنیشتاین شناخته شد و با دانشمندان بزرگی مانند: اروین شرودنگر، مکس بورن، انریکو فرنی، پل دیراک و نیلز بوهر و همچنین با نویسندگانی مانند: برتراند راسل و آندره ژید، آشنا و پیوند داشت.

خانه و موزه حسابی

او به زبان‌های عربی، فرانسوی، انگلیسی و آلمانی چیرگی و آشنائی رسا داشت. ناگفته نماند که پژوهش‌های ارزنده‌ای در زبان‌های پارسی، پهلوی، سانسکریت، اوستایی، لاتین، یونانی، ترکی، روسی و ایتالیائی انجام داد و به آن زبان‌ها نیز آشنایی داشت.

سیری در سفینه حافظ

حافظ چه می‌گوید

نگاهی به کتاب "عرفان و رندی در شعر حافظ" نوشته داریوش آشوری. حافظ شاعری است که بی‌گمان بیشترین وسعت گفتار را به خود اختصاص داده است، چه در میان توده مردم و چه در میان ادیبان، شاعران و سایر اندیشمندان و روشنفکران که توانسته‌اند طی سخنرانی‌ها، مقاله‌ها و چاپ کتاب و دیوان‌ها به آن بپردازند. با این همه گستردگی در پخش اشعار حافظ و چاپ دیوان‌های گوناگون و اینکه کمتر خانه‌ای پیدا می‌شود که در آن یک جلد دیوان حافظ نباشد، چرا خواندن و فهمیدن اشعار حافظ برای همگان میسر نیست؟ دشواری کار در کجاست؟ این عمده پرسشی است که داریوش آشوری در کتاب "عرفان و رندی در شعر حافظ" به میان آورده است.

او پیش از پاسخ دادن به این پرسش و در واقع پیش از ارایه‌ی راه حل‌هایی برای برطرف نمودن مشکل درک و فهم نمودن اشعار پیچیده و

نگارش‌های پرفسور حسابی

کراسه‌های (کتاب‌های) فیزیک:

- کتاب فیزیک دوره نخست دبیرستان
- کتاب دیدگانی فیزیک دانشگاه تهران
- انگاره آهنربایی
- فیزیک حالت جامد
- دیدگانی کوانتیک
- الکترودینامیک

نوشتارهای (مقاله‌های) فیزیک

- آوید (تفسیر) امواج دو بر، در شش کاوشنامه با عنوان Essaid Interpretation des Ondes de Broyle. دانشگاه تهران
  - درباره چیستی (ماهیت) ماده A Strain Theory of Matter
  - کاوشنامه‌ای درباره پیشنهاد آوید آتین رُایش (تفسیر قانون جاذبه فراگیر "نیوتون" و آتین) قانون میدان الکتریکی "ماکسول" چاپ شده در گزارش ریزین‌های نخستین، دردانشگاه کمبریج انگلیس.
  - کاوشنامه‌ای درباره ریزین‌های پیوسته Continuous چاپ شده در آکادمی دانشیک امریکا.
  - کاوشنامه‌ای درباره انگاره گسترش ابدی اتم‌ها، در جُنْگ (مجله، نشریه) فیزیک فرانسه. HESSABY M, MODEL OF AN INFINITE PARTICLE, JOURNAL DE PHYSIQUE ET LE
  - کاوشنامه‌ای درباره گسترش ابدی اتم‌ها: دانشگاه تهران RADIUM 18 (5): 323-326 195
  - و بسیاری دیگر.
- در فصلنامه آینده در باره کارهای ارزنده این ابرمرد سخن خواهیم گفت.
- دکتر هادی پیرا که

اما راه دشواری در پیش ما وجود دارد که در میان این همه رمز و راز و استعاره و کنایه چگونه می‌توان به آنچه منظور حافظ بوده پی برد و معنای اصلی او را دریافت نمود. آقای آشوری برای حل این مشکل بدان گونه که اشاره شد تفسیرشناسی (هرمنوتیک) مدرن را پیش پای ما قرار می‌دهد، و در پیشینه آن که "فنی" است برای فهم همه گونه متن، می‌گوید: طرح هرمنوتیک به عنوان شناخت و تحلیل فلسفی به صورت سامان یافته با "اشلایر ماخر" در آغاز سده‌ی نوزدهم سر گرفت و در پایان آن سده با "ویلهم دلتای" به موضوع اساسی روش‌شناسی علوم انسانی تبدیل شد... اشلایر ماخر هرمنوتیک را "فن" فهم زبان دیگری می‌داند، "به ویژه زبان نوشتاری او" و کار تفسیرگر را بازسازی ساختار معنایی متن می‌داند. چنانکه گویی تفسیرگر به جای مولف نشسته است."

در این باره باز هم سخن خواهیم گفت.

کاظم نوروزی

دوستان خانه ایران در اینترنت

دوستان خانه ایران در اینترنت هر از گاهی مطالب جالبی را می‌فرستند که حیف است برخی از آنها را با شما هم در میان نگذاریم. آقای دکتر محسن رنایی بررسی کتاب جالبی را فرستاده بودند که کاش در دسترس همه ما بود و می‌توانستیم بخوانیم و لذت ببریم.

دیکتاتور، دستاورد توده‌های دیکتاتور

نوروز گذشته توانستم خواندن کتاب «نقد و تحلیل دیکتاتوری» نوشته «مانس اشپربر» را به پایان برسانم.

این روانشناس آلمانی، کتاب را در ۳۲ سالگی و در دهه ۳۰ میلادی پیش از آنکه هیتلر جهان را به کام جنگ جهانی دوم بکشد، نگاشته است. او در کتاب خود از روی تحلیل روانی رفتار دیکتاتورها، پیش‌بینی کرده که کسی مانند هیتلر سرانجام خودکشی خواهد کرد. این کتاب که منتشر شد، نویسنده‌اش نه تنها ناچار شد برای مصون ماندن از خشم نازیها به زندگی پنهانی روی آورد، که کمونیست‌های پیرو استالین نیز خواندن این کتاب را ممنوع کردند.

این کتاب توسط کریم قسیم به فارسی ترجمه و در سال ۱۳۶۳ توسط انتشارات دماوند به چاپ رسیده است. انتشارات دماوند در سال ۶۴ تعطیل شد.

اشپربر در این کتاب که متنی بسیار روان و گیرا دارد، با تحلیل روانشناختی شخصیت و رفتار دیکتاتورها نشان می‌دهد که آنها به خودی

پر از رمز و راز حافظ نخست انگیزه خود را از نوشتن این کتاب چنین بیان می‌دارد:

"آنچه می‌توانم به عنوان انگیزه‌ی اصلی خود برای به انجام رساندن چنین کاری یاد کنم آن است که من این کار را تنها نه از نظر ارزش و اهمیت علمی و نظری آن، بلکه به عنوان یک پروژه‌ی "هرمنوتیکی"، "فرهنگ درمانی" نیز انجام داده‌ام. یعنی برای چیرگی بر سر گیجه‌ی بر آمده از واماندگی‌مان در میان دو عالم "شرقی" و "غربی" از سویی، بیرون آوردن حافظ از ورای پرده‌های همه‌ی رمز و رازی که سنت بر او می‌تند و با این کار او را در جایی در عالم هستی می‌نشانم که برای فهم همگانی بشری دسترس‌ناپذیر می‌نماید، از سوی دیگر، رفع تناقض‌های توجیه‌ناپذیری که تفسیرهای "مدرن" بر او بار کرده‌اند، هدف این کار بوده است."

پس از این، این نویسنده در بخش درآمد کتاب به سابقه کارهایی که در چندین دهه‌ی اخیر به منظور رفع پیچیدگی و درک بهتر اشعار حافظ کمک می‌کند پرداخته است. نخست از کتاب "حافظ چه می‌گوید" محمود هومن استاد فلسفه نام می‌برد و سپس می‌گوید "این نخستین کتابی بود که (شصت و اندی سال پیش) به زبان فارسی که می‌خواست با زدودن هاله‌های ستبر رمز و راز پیرامون شخصیت و شعر حافظ که در سده‌های پسین بر گرد آن تنیده شده بود - به فهمی مدرن از شعر وی برسد."

"در همین دوران است که نخستین ویرایش دیوان حافظ با روش متن‌ویرایی مدرن به کوشش محمد قزوینی و قاسم غنی منتشر می‌شود." داریوش آشوری ادامه می‌دهد و می‌گوید این گونه تلاشها را کافی ندانسته و برای حل مشکل ناشی از عدم درک اشعار حافظ و همچنین وجود تفسیرهای متضاد که از آن به عنوان "بحران فرهنگی" نام می‌برد، می‌گوید: "این کتاب (عرفان و رندی ...) پلی است میان دیوان حافظ و تفسیرشناسی (هرمنوتیک Hermeneutic) مدرن که به یک بحران فرهنگی پاسخ گوید و از آن گره‌گشایی کند... صفحه‌های ۵ و ۶ دیباچه در توضیح بحران فرهنگی می‌گوید: "برداشت‌های گوناگون از اشعار حافظ و گرایش افراد با وجود تفکرات و ایده‌لوژی متضاد از عارف ربانی و "عابد سالک" و هم هواداران ناسیونالیسم و هم هواداران مبارزه طبقاتی و ... که همه با آن فال می‌زنند آنرا چیزی جز بحران فرهنگی نمی‌داند.

اما حافظ زبان رمز صوفیانه‌ای را به کار می‌گیرد که خود مشکل بزرگ دیگری است، و آن تعیین مرز بین معناهای حقیقی و معناهای مجازی و استعاره‌ای است. یعنی آنچه به می و مطرب و مستی و ساقی و میخانه بتکده... بر می‌گردد که تفسیرهای گوناگون و فراوانی را در پی داشته است!

(۱. کتاب عرفان و رندی در شعر حافظ، چاپ ۱۳۷۹ نشر مرکز).

خود دیکتاتور نمی‌شوند؛ آنها پیامد رفتار توده‌هایی هستند که خوی دیکتاتوری بخشی از آنهاست. برای آن که دیکتاتوری برای همیشه از جامعه‌ای رخت بریند، باید روحیه دیکتاتوری توده‌ها از میان برود. یادمان نرود که ما ایرانی‌ها رابطه خوبی با ضعیف‌تر از خودمان نداریم. ببینید بچه‌هایمان به سوی گربه‌ها و سگ‌ها سنگ می‌اندازند، سواره‌ها به پیاده‌ها رحم نمی‌کنند، همه‌مان در کار خودمان فرمانروایی می‌کنیم. بقال حاکم است، نانوا حاکم است، راننده تاکسی حاکم است. مامور پلیس و قاضی و همه و همه در کار خود می‌خواهیم حکومت کنیم. وقتی در خیابان دزد را می‌گیریم به جای آن که تحویل پلیس‌اش بدهیم اول به او کتک مفصلی می‌زنیم، پلیس‌مان وقتی خطاکاری را دستگیر می‌کند اول او را می‌زند و این مثالها فراوان است. این‌ها همه نشانه‌های خوی دیکتاتوری نهفته‌ای است که در همه ما وجود دارد.

اشپربر نشان می‌دهد که چگونه شخصیت روانی یک دیکتاتور در گذر زمان تحول می‌یابد و او را از یک زندگی معمولی محروم می‌کند. به گونه‌ای که دیکتاتور رفته رفته دچار سادیسم (دیگرآزاری) و سپس مازوخسیسم (خودآزاری) می‌شود.

در واقع از نظر اشپربر، "دیکتاتورها بیمارانی هستند که بیماری‌شان در هیاهوی توده‌ها، برای خودشان و برای دیگران پنهان می‌ماند" و به همین علت فرصت درمان نیز از آنها ستانده می‌شود.

اشپربر با دسته‌بندی انواع ترس نشان می‌دهد که دیکتاتورها دچار «ترس تهاجمی» هستند و در واقع بخش بزرگی از رفتار آنها ناشی از این نوع ترس است. اشپربر معتقد است اعتیاد به دشمن‌تراشی و ایده «دشمن‌انگاری هر کس با ما نیست» از سوی دیکتاتورها رهاورد ترس عمیقی است که در آنها نهفته است. او از قول افلاطون می‌نویسد «هر کس می‌تواند شایسته دلیری باشد بجز دیکتاتور» و بعد خودش به زیبایی و با تحلیل روانشناختی نشان می‌دهد که این سخن افلاطون چقدر دقیق است. در واقع نشان می‌دهد که دیکتاتوری ویژگی است که در نبود شجاعت پیدا می‌شود. و این رفتار در همه سطوح قدرت (پدر، معلم، رئیس اداره، پلیس محله و ...) نمود دارد. ولی وقتی توده‌های دارای خوی دیکتاتوری با یکی از دیکتاتورها همراهی می‌کنند و از او پشتیبانی می‌کنند، از او یک فرمانروای به تمام معنی دیکتاتور می‌سازند.

اشپربر نشان می‌دهد که چگونه ترس در گذر زمان به نفرت تبدیل می‌شود و آنگاه توده‌ها برای ارضای نفرتشان از عده‌ای، دیکتاتوری را یاری می‌کنند تا آنان را نابود کند و بعد دوباره زمانی می‌رسد که توده‌ها به علت نفرت از همین دیکتاتور، او را به کمک دیکتاتور دیگری به جوبه‌دار می‌سپارند.

او به زیبایی نشان می‌دهد که چگونه دیکتاتورها با ساده کردن مسائل پیچیده زندگی، راه حل‌های عامه پسند - اما غیر قابل اجرا - می‌دهند و اصلا هم نگران عدم قابلیت اجرای این ایده‌های خود نیستند؛ چرا که آموخته‌اند وقتی راه حل‌شان به نتیجه نرسید به راحتی می‌توانند با انداختن مسئولیت این ناکامی به گردن دیگران (دشمنان فرضی)، این ناکامی را تبدیل به فرصتی کنند تا نشان دهند که دشمنان‌شان چقدر قدرتمند هستند و نمی‌گذارند تا آنها به اهدافشان برسند.

اشپربر البته تحلیل‌اش را معطوف به شخصیت سیاسی خاصی نمی‌کند ولی برخی مثال‌هایش را از رفتار دیکتاتورهای زمانه‌اش (استالین و هیتلر) می‌آورد.

باین‌حال، زیبایی این کتاب به این است که وقتی نام هیتلر و استالین را بر می‌داریم و نام هر دیکتاتور دیگری را می‌گذاریم می‌بینیم چقدر تحلیل تازه است. گویا اشپربر آن را همین دیروز و برای تحلیل رفتار دیکتاتورهای این زمانه نوشته است.

پیشنهاد می‌کنم پیش از نام مقامات سیاسی، نام خود را در متن بگذاریم و ببینیم چقدر سزاوار نام «دیکتاتور» هستیم.

(اگر این نوشته را می‌پسندید، برای دوستان و گروه‌های فرهیخته و اهل مطالعه خود نیز بفرستید)

دکتر محسن رنایی

* * *

این روزها در ایران بیشتر گفتگوها در شبکه‌های اجتماعی در مورد جام جهانی فوتبال در قطر و هم گروه بودن ایران با انگلیس و آمریکا است! آخرین مسابقه تیم ایران برای ورود به جام جهانی مسابقه با تیم لبنان بود که در مشهد برگزار شد. در این مسابقه مشکل پیش آمده آن بود که به بانوان اجازه ورود به استادیوم برای دیدن مسابقه را ندادند که سر و صدای فراوانی به همراه داشت! چند تا از نوشته‌ها:

* گروه ب جام جهانی برد و باخت نداره!

یا می‌بریم یا شهید میشیم!

* میگن هر کی از بازیکنان تیم ملی ما توی این گروه مصدوم بشه، جانباز حساب میشه!

* ایران با انگلیس و آمریکا هم گروه شد. خوبیش اینه کلی شعار آماده داریم! ....

و تباهی را رقم.

درود خدایان واژه‌ها بر،
قلم‌های زندانی
قلم‌های پنهانی،
قلم‌های شکسته،
قلم‌های آزاد،
قلم‌های متعهد.

و لعن و نفرین و ننگ ابدی بر،
آنان که با قلم از مرگ نوشتند،
از نفرت نوشتند،
از دروغ نوشتند،
و خرافه را بر اندیشه‌ها رویاندند،
فریب دادند،
و جنگ آوردند.

قلم‌ها، مقدساتی هستند که هیچ گنبد و بارگاهی ندارند.

امید دارم قلم را از ناهلان بگیرید،

و به کودکان بسپارید.

تا با آن،

الفا را ناخوانا بنویسند،

نقاشی‌ها را نامفهوم بکشند،

و خطوط را نادرست.

چرا که از لابلای خطوطشان،

عشق و مهر، و صلح، و زیبایی می جوشد.....

۱۴ تیر ماه، (۵ جولای)

روز قلم، بر آنان که درست می‌اندیشند و راست

می‌نویسند و نادرست نمی‌خوانند شادباش باد.

مهوش ز.

* * *

جنگ اوکراین این روزها بالاترین جایگاه را در اخبار دارد و داستان‌های
آدم‌کشی و ویران کردن شهرها اخبار رادیوها، تلویزیون‌ها، روزنامه‌ها و
مجلات است.

اگر ما میگوییم زمانی که پارس ها تمدن و
دین داشتند، اعراب دختران خود را زنده به
گور میکردند،
قطعا صد سال دیگر اعراب میگویند زمانیکه
ما میزبان جام جهانی بودیم ایرانیها
دخترانشان را به استادیوم راه نمی دادند!!

بسیار اندوه بار است!

* * *

چهاردهم تیر ماه برابر با پنجم ماه جولای را بنام روز قلم نام نهاده‌اند.

مطلبی جالب در همین زمینه از یکی از باران خانه ایران:

درود بر قلم،

این نرم‌ترین، سرسخت‌ترین، امن‌ترین و خطرناک‌ترین ابزار آدمی!!!!

گمان نمی‌کنم هیچ کدام از ابزارهای بشر چنین نقش گوناگونی در

تمدن و توحش،

جنگ و صلح،

عشق و نفرت

و ... داشته، دارد و خواهد داشت.

با قلم هم زمان که می‌توان شعر و داستان نوشت،

نقش نگاشت،

منشور حقوق بشر امضا کرد،

نسخه و دارو پیچید،

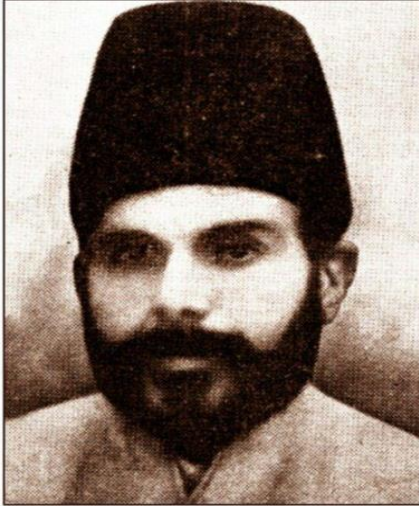
و از تاریخ یادداشت برداشت.

می‌توان

فرمان مرگ صادر کرد،

سیاهی را نقش زد،

برای چه؟ مگر همه ما انسان نیستیم؟ شعری در این زمینه از شاعری ایرانی.

شعری از نعیم اصفهانی در نکوهش جنگ

ایماناس ما همه بشیریم   بنده یک خدای دادگریم
خواهران و برادران بهمیم   چون زیک مادر و پدریم
همه یک صورت و یک هیأت   هم زیک غصه و زیک کوهبریم
میچ دنده جنس خود نذر   ما چرا نوع خویشتن بدریم
مدتی رنج دشمنی بردند   حالیا عیش دوستی ببریم
متوطن درون خانگی تنگ   از چه رو دشمنان یکدگریم
همه دانیم باریک داریم   کرفریب سنگران نخوریم
می زند صاحب جهان فریاد   بستگان رسته، بندگان آزاد!

حسین کیان

حدود ساعت ۱۱:۰۰ روز ۱۷ مارس، یوری نچیپورنکو و پدرش، روسلان، با دوچرخه به طرف فرمانداری بوچا که کمک توزیع می کرد می رفتند. برق، گاز و آب قطع بود، و مایحتاج ضروری به سختی در شهر پیدا می شد. یوری و پدرش امیدوار بودند مقداری دارو و غذا دریافت کنند. یوری گفت یک سرباز روس جلوی او و پدرش را در خیابان تاراسیفکا گرفت. آنها فوراً دستانشان را بالا گرفتند.

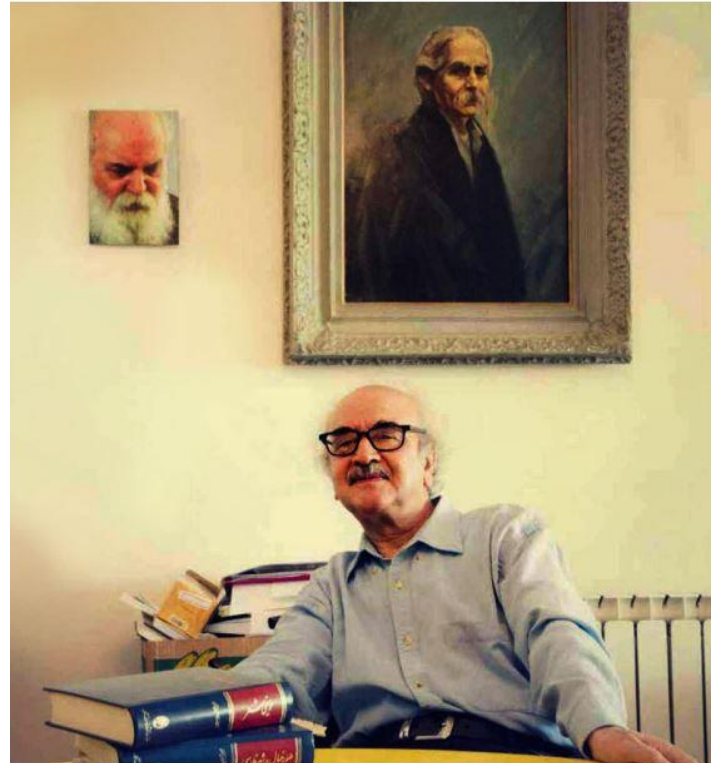
یوری ۱۴ ساله که در کنار مادرش، آلا، با خبرنگاری گفتگو می کرد، گفت: "ما به آنها گفتیم که هیچ سلاحی نداریم و خطری برای کسی نیستیم." "بعد پدرم سرش را به طرف من گرداند، و همان موقع بود که تیر خورد... دو تیر به سینه اش خورد، درست جایی که قلب قرار دارد و زمین افتاد."..... او می گوید که در آن لحظه، سرباز به دست چپ او شلیک کرد و او هم افتاد. او می گوید وقتی زمین افتاده بود، باز هم به او تیر زدند، این بار به بازویش.

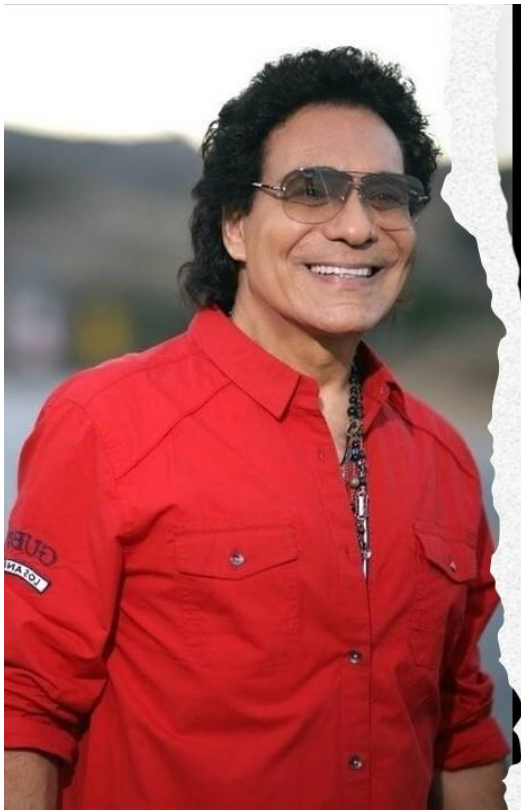
یوری گفت: "روی شکم افتاده بودم، که سرباز دوباره به طرفم شلیک کرد، و این بار سرش را نشانه رفت: "[اما] فشنگ از کلاه کاپشنم رد شد" در بوچا، اجساد مردانی که کشته شده اند در خیابانها پیدا شد، که بسیاری جراحات گسترده داشتند. برخی از ناحیه شقیقه تیر خورده بودند، انگار اعدام شده اند. دست و پاهای برخی بسته بود. برخی به وضوح زیر تانک له شده بودند. .... از اینگونه حوادث بسیار رخ میدهد. چرا؟

طفلی به نام شادی
 دیری است گم شده است
 با چشم های روشن براق
 با گیسویی بلند به بالای آرزو
 هرکس از او نشانی دارد
 ما را کند خبر
 این هم نشان ما:
 یک سو خلیج فارس
 سوی دگر خزر

محمدرضا شفیعی کدکنی

***

Persia House of Michigan Proudly Presents

Andy Live in Michigan

June 4th in Ford Community & Performing
Arts Center, Dearborn

کنسرت اندی باارکستر کامل در جشن خردادگان خانه ایران

به زودی اطلاعات تکمیلی فرستاده خواهد شد.

Email: persiahouseofmichigan@yahoo.com

Tel: (248) 403-5605

Relator

Specializing in:

- Shopping Center
- Restaurant
- Office Building
- Business Opportunity
- Gas Stations

Mike Pirzadeh

Residential & Commercial

Cell: (734) 516-4172

Office: (313) 474-0100

6530 Greenfield Rd.

Dearborn, MI 48126

<https://www.thesignaturegroup.org>

Mike_pirzadeh@hotmail.com

Together, we can do great things

Persian – English Translation

(از سوی همه موسسات به رسمیت شناخته می‌شود.)

ترجمه از فارسی به انگلیسی

و از انگلیسی به فارسی

با بهای مناسب با ما تماس بگیرید.

(248) 403-560

Family Dentistry Mahine Mahajeri D.D.S. M.S.

- Cosmetic and Preventive Dentistry
- Tooth Bonding and Bleaching
- One Hour Whitening
- Crown and Bridges
- Complete and Partial Dentures
- Root Canal and Braces
- Saturday and Evening Appointment
- Over 28 years of Practices

(313) 584-6530

6325 Chase Road. Suite A. Dearborn, MI 48126

MORT'S TAX & ACCOUNTING SERVICES

مرتضی راستگو، با بیش از ۲۰ سال سابقه در امور مالیاتی و حسابداری در آمریکا آماده همکاری با شما می‌باشد.

(تخفیف ویژه برای هموطنان عزیز)

Morteza Rastgoo

313-769-6360 / 248 739-2828

24602 W Warren

Dearborn Heights

taxmort@gmail.com

مدرسه فارسی آنلاین خانه ایران

با دودو بهم می‌توان گرامی

*THE ADVANTAGES OF BEING BILINGUAL

RECENT STUDIES OF CHILDREN WHO GROW UP IN BILINGUAL SETTINGS REVEAL ADVANTAGES OVER SINGLE LANGUAGE CHILDREN, INCLUDING BOTH INCREASED ATTENTIVE FOCUS AND COGNITION. THE FINDINGS CORRELATE WITH PREFRONTAL CORTEX BRAIN ACTIVITY NETWORKS, WHICH DIRECT THE HIGHEST LEVELS OF THINKING AND AWARENESS. COMPARED TO MONOLINGUALS, THE STUDIES HAVE INDICATED THAT BILINGUAL CHILDREN WITH FIVE TO TEN YEARS OF EXPOSURE AVERAGED HIGHER SCORES IN COGNITIVE PERFORMANCE ON TESTS AND HAD GREATER ATTENTION FOCUS, DISTRACTION RESISTANCE, DECISION-MAKING, JUDGMENT AND RESPONSIVENESS TO FEEDBACK.

با آگاهی از همه‌گیری بیماری کوید انجمن سرپرستی خانه ایران همچنان تلاش بر آن دارد تا کلاسهای زبان فارسی همچنان به شیوه آنلاین و با نرم‌افزار زوم ادامه پیدا کند. از دوستانی که با آگاهی از سودبخشی فراگیری دو زبان*، خواهان نام‌نویسی در این کلاسها هستند درخواست می‌کنیم که نام و نام خانوادگی خود و فرزندشان را از طریق ایمیل به خانه ایران بفرستند. لازم است به آگاهی رسانده شود شهریه سالیانه (دو ترم) برای اعضا رایگان و برای دوستان غیر عضو سالیانه ۱۲۰ دلار می‌باشد. حق عضویت سالیانه خانه ایران برای هر عضو ۲۵ دلار است که در هنگام نام‌نویسی قابل پرداخت می‌باشد.

Please email us at persiahouseofmichigan@yahoo.com for enrollment in online Persian language classes.

Online PHOM
Persian School

با مهر و ارج - انجمن سرپرستی خانه ایران

حمایت از خانه ایران، حمایت از فرهنگ ایران است

خانه ایران سازمانی غیرانتفاعی است که با کمک‌های مالی و فرهنگی ایرانیان مقیم میشیگان کوشش می‌کند فرهنگ ایران و ایرانی را زنده نگاه دارد.

با سپاس از دوستانی که حق عضویت سال 2022 خود را پرداخت کرده‌اند، از سایر دوستان گرامی درخواست می‌کنیم با پرداخت \$25 حق عضویت سالیانه از خانه ایران حمایت کنند و از تخفیف بلیت‌های مراسم نوروزی، مدرسه مجانی و جشن‌ها بهره‌برند.

Membership Renewal

Please send your \$25 membership check to the following address:
PHOM P.O Box: 251002 West Bloomfield, MI 48325

Online membership via PayPal on website:
<https://persiahousemi.wildapricot.org/>

If you have any questions, please contact PHOM at Tel: (248) 403-5605

لطفاً برای درشت‌تر شدن متن روی آن کلیک کنید

پیک نیک‌های تابستانی خانه ایران

Summer Picnics 2022

Sun July 10, 2022 and Sat August 27, 2022

In Lakeshore Park

From: 3:30 pm to 8:30 pm

در تابستان زیبای میشیگان از هوای آزاد و دیدار دوستان و همراه با بازی و موسیقی لذت ببرید.

از ساعت ۳:۳۰ تا ۸:۳۰ دقیقه بعد از ظهر در روزهای یکشنبه ۱۰ جولای و شنبه ۲۷ اوت

Address: 601 S. Lake drive, Novi, MI 48375

Hope to see you all there

با امید دیدار همگی شما